

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَى إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ

İNSAN HAKLARI

Değerli Müminler!

Rabbimiz Kur'an-ı Kerim’inde: “Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Ve birbirinizle tanışmanız için sizi kavimlere ve kabilelere ayırdık. Muhakkak ki Allah katında en değerli olanınız O’na karşı derin bir sorumluluk bilincine sahip olanınızdır. Şüphesiz Allah bilendir, her şeyden haberdardır.”¹ buyurarak insanların birbirlerine üstünlüklerini ancak, Allah’a güzel bir kul olmakla sınırlandırmıştır.

Peygamber Efendimiz (s.a.v) de: “Ey insanlar! Rabbiniz bir, babanız bir! Dikkat ediniz! Arabın arap olmaya, arap olmayanın araba; beyazın siyaha, siyahın beyaza üstünlüğü yoktur. Üstünlük sadece takva dir.”² buyurarak ayette belirtilen gerçeği pekiştirmiştir.

Her insan bizim gibi Allah’ın özenle yarattığı bir varlıktır. Dili, dini, rengi, cinsiyeti, sosyal statüsü, ekonomik durumu ne olursa olsun herkes kuldur ve o kulun Rabbi Allah-u Teâlâ’dır. Bu sebeple İslam literatüründe insan hakları, “kul hakkı” olarak tabir edilmiştir. Kulun hakkına saygı göstermeyen o kulun Rabbine saygısızlık etmiş olur. Her insanın yaşama hakkı vardır. Can kutsaldır. Bir insanın yaşamına kıymak tüm insanların yaşamına kıymaktır. Bir insanın yaşamasına vesile olmak tüm insanlığı yaşatmak gibidir.

Nitekim Rabbimiz şöyle buyuruyor: “**Kim, bir cana kıymamış, ya da yeryüzünde bozgunculuk yapmamış olan bir canı öldürürse, sanki bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de onu(n hayatını kurtarmak suretiyle) yaşatırsa, bütün insanları yaşatmış gibi olur.**”³

Kıymetli Kardeşlerim!

Hutbemi, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’in üzerinden asırlar geçtikçe insan hakları açısından anlamı ve değeri daha da artan Veda Hutbesinde yer alan şu ifadeleriyle bitirmek istiyorum: “**Ey İnsanlar! Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir, her türlü tecavüzden korunmuştur.**”⁴

¹ Hucurat Suresi, 13

² Neylû’l Evtar, cilt: 5, shf. 164

³ Mâide, 5/32

⁴ Müslim, Hac 19; Tirmizî, Fiten 2; İbn Mâce, Fiten 2.